

Esejistická a posterová súťaž „(Ne)Ludskosť a dnešný svet“

Súťaž bola organizovaná pre žiakov stredných škôl prešovského a košického kraja. Cieľom súťaže bolo prehĺbenie bioetického vzdelávania zapojením žiakov do otvorenej diskusie o aktuálnych a akútnych otázkach a problémoch – otázky humanity, hodnoty života, ľudskej dôstojnosti, solidarity, a pod. Bioetické otázky patria k tým problémom, ktoré súčasný život a spoločenský vývoj kladú pred mladú generáciu, podnietiť ich záujem a kreativitu k humánnym témam.

Dňa 9. novembra 2015 o 13:40 sa v učebni číslo 110 uskutočnila prednáška na tému: „Aktívnosť a tolerancia ako prejavy humánnosti“ pre žiakov prvých ročníkov, v rámci predmetov etická výchova a náboženstvo.

Speaker: Mgr. Katarína Komenská, PhD. - odborná asistentka na FHaPV PU v Prešove na katedre etiky a bioetiky.

Žiaci našej školy sa zapojili aj do posterovej a esejistickwej súťaže.

V školskom kole o naj – poster sa umiestnili žiaci z III. BZA triedy: Natália Kuchárová, Viktória Vargová, Frederika Chovancová, Kristína Vanečková.
Najlepšiu esej napísala Viktória Kubandová z I. BZA triedy.

NEĽUDSKOSŤ

Keď sa povie neľudskosť, každého z nás napadne niečo iné. Dá sa na to pozerat' rôznymi pohľadmi, lepšie povedané smermi, podľa ktorých by sme posudzovali samotnú neľudskosť. Každý z nás má vlastný, osobitný, názor na rôzne veci. Niekomu príde neľudské to, že ľudia sa krmia na iných živočoch, niekomu príde neľudské to, ako to dnes funguje vo svete a niekomu to naopak príde normálne. Medzi veľmi časté témy takzvanej neľudskosti parí aj interrupcia. Rôzne skupiny bojujú za jej úplný zákaz. Každá z týchto myšlienok je na zamyslenie, no aj tak bude každý tvrdiť to svoje, takú tú svoju pravdu.

Ako prvá vec, nad ktorou by sa mal zamyslieť každý z nás, je určite momentálna situácia vo svojej vlastnej krajine. Každý rieši vojny v Sýrii alebo podobných takýchto krajinách, no najprv by sa mal zamyslieť nad momentálnym slovenským stavom. To je jeden obrovský problém. Chceme byť vyspelá krajina s neskutočnými modernými školami, chceme mať nadčasovú technológiu a byť vyspelý štát. Ale ako má byť štát vyspelý, ak občania sú nevypelí? Nikto nemôže tvrdiť o Slovensku, že je zaostalá krajina. Nikto to nemôže tvrdiť, pretože sa to nedá posúdiť. Podľa čoho posudzujeme vyspelú krajinu? Podľa toho koľko je v nej firiem a koľko špičkových značiek elektroniky? Vyspelosť krajiny by sa mala začať posudzovať podľa chovania občanov. Môže mať krajina nekonečné množstvo bohatstva, no ak nebude plná uvedomelých občanov, bohatá nebude nikdy. Je pekné ako Slovensko chce pomáhať vo veciach, ktoré sa dejú vo svete. Veci, ktoré my nezažívame, ako napríklad hladomor, občianske vojny, detská práca, nedostatok pitnej vody alebo náboženský nátlak silných krajín. Síce chceme pomôcť, no naozaj sa nevieme vcítiť do pocitov ľudí, ktorí to zažívajú. Nevieme pochopiť aké to je, keď niekto nabehne s vojenskou technikou do dedinky, kde žijete a zastrelí každého, kto mu odporuje. Aj keby sme veľmi chceli, nedá sa to, pretože my tu na Slovensku nemáme žiaden nátlak, teda ak nerátame „nevinný“ nátlak média, ale ten je na celom svete. Nevieme, aké to je, keď nás niekto núti do toho veriť v nie aké náboženstvo alebo, ak nás niekto núti voliť nie akú politickú stranu. Ale keď, že na svete sú krajiny, kde je to na každodennom poriadku, vznikajú rôzne protesty a abnormálne množstvo utečencov.

Keď sa ľudom niečo nepáči, začnú bojovať. Je im jedno, aké to bude mať následky, alebo tak ale za každú cenu presadzujú svoj názor násilím. Nech sa deje čokoľvek ľudia odpovedajú násilím. Je to tak a aj to tak bolo. Už keď sa pozrieme do minulosti vidíme, že ešte panovníci rôznych krajín si presadzovali moc násilím. Ak na nich niekto zaútočil vrátili to rovnakým, možno ešte horším útokom. Riešiť násilie násilím? Ak sa nad tým zamyslíme, nikam to nevedlo. Bojovali o územia, o obyčajné kusy pôdy, ktoré pre nich neznamovali nič len chceli mať väčšie územie a moc. Z toho teda vyplýva, že už naša minulosť nás naučila riešiť veci násilím.

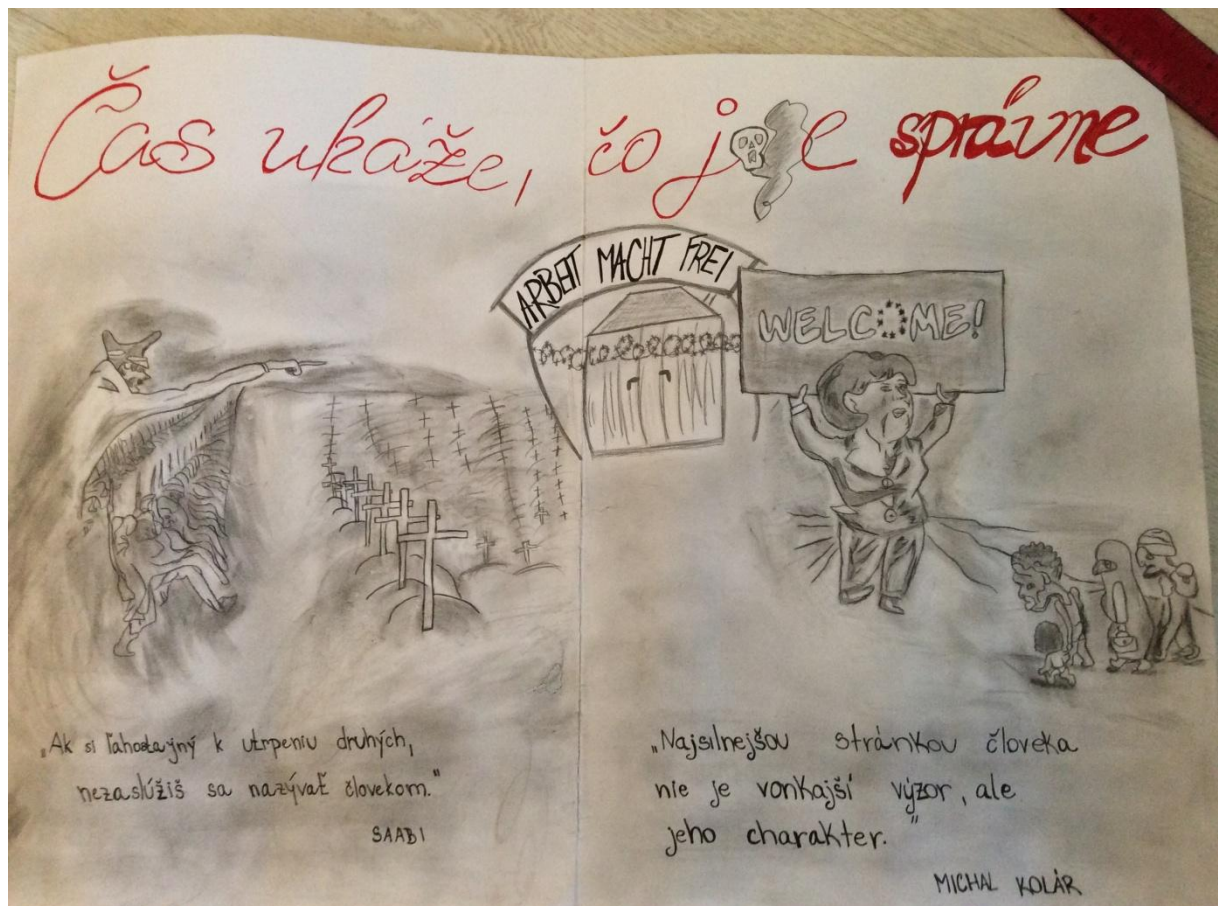
Mnohé formy neľudskosti, ktoré sa dejú na tomto svete, mnohí z nás ich ignorujú alebo pred nimi zatvárajú oči, ale to nie je správne. Kam to chceme takto dotiahnuť? Každý Slovák sa v krčme rozčuľuje nad politikou štátu a rieši to, koľko peňazí zarába nejaký doktor, poslanec alebo primátor. Každý na každého nadáva, aj keď po pravde si len závidíme. Podľa mňa je aj závišť istá forma neľudskosti, pretože namiesto toho, aby sme jeden druhému pomáhali, tak si len závidíme a túžime po tom, čo má ten druhý, nič nám nestačí. Kvôli majetkom sa okrádame o ľudí vo svojom okolí. Celý život žijeme pod tlakom, ktorý vytvárajú médiá. Aj keď je pravdou, že tento nátlak nevytvárajú len médiá, ktoré sú občas neprávom kritizované, ale aj samotní ľudia, napríklad učitelia na študentov často vytvárajú nátlak a pritom si to sami ani neuvedomujú. Nerobia to naschvál, berú to ako svoju profesiu. No v médiach je to často veľmi nenápadný nátlak, ale to len dokazuje to, akí sú ľudia ovplyvniteľní, a preto sa stávajú neľudskými bytosťami. Ďalšia vec nad, ktorou by sa svet mal zamyslieť je verejné správanie. Nie len riešiť to, čo urobila nejaká slávna osobnosť a aký to bol škandál, ale treba sa zamyslieť aj nad celkovým chovaním. V momentálnom prevláda rasizmus a rôzne druhy šikanovania alebo iné osočovanie. Tak či onak je to súčasťou každého jedného dňa v 21. storočí. Toto má tiež istú súvislosť s históriou ľudstva. Odkedy žije človek uvedomele delí sa na bohatú a chudobnú vrstvu. Aj predtým to bolo tak, že kráľ si nezobral za ženu nejakú slúžku alebo naopak. Vtedy to bolo pre ľudí veľmi normálne a nikto sa tým nezaoberal, proste to tak bolo, ale dnes, keď žijeme v uvedomelej dobe, by sme si mali uvedomiť, že každý sme len a len človek. Nikdy nebudeme viac ako obyčajný človek. Mnohí z nás to ale asi pochopiť nevedia, a preto vznikajú rôzne skupiny, napríklad neonacisti, tých viem momentálne použiť ako skvelý príklad. Vlastne si berú myšlienku z minulosti a snažia sa ju obnoviť. Majú istú víziu a istú predstavu o tom, ako by mal vyzerat' svet, čo by tu malo byť a čo nie, a keď, že existujú aj skupiny, ktoré sú proti nim vznikajú konflikty. Abnormálne konflikty, ktoré vlastne nemajú význam, lebo zase sa rieši násilie násilím, zase. Existujú aj rôzne ďalšie skupiny, ktoré spája niečo v čo spoločne veria. Čím viac je rôznych skupín tým

viac je verejných štrajkov a bitiek. Bitka je vlastne ich forma toho, ako chcú prezentovať seba a svoj názor. Prečo to ale musí byť takto? Pre niekoho to je asi potrebné, lebo ak by to tak nebolo nedialo by sa to. Nieкто to predsa podporuje, celé toto dianie a všetko čo sa tu deje. Násilie nie je potrebné pre život ani pre spoločnosť, ale je potrebné pre jedinca. Veľa záleží aj od výchovy. Tam je podľa mňa hlavný dôvod násilia. Ak nieкто vychováva svoje dieťa v hesle: „Bez facky dieťa nevychovam.“, tak to len ukazuje tomu dieťaťu to, že násilím dostane všetko čo chce. Takéto metódy vlastne ukazujú deťom len to zlé. Ak je nie aký problém a rodič ho vyrieši bitkou a tým si dokáže svoju pravdu jedinú čo dá do života toho dieťaťa je to, že ak raz aj on bude mať s niečím problém niekde na ulici, tak to vyrieši násilím a dokáže si svoju pravdu. Presne takto to funguje, pretože ak raz nieкто svoje dieťa vychová tým, že s ním o problémoch diskutuje a rozprávajú sa o všetkom, čo sa deje, tak aj to dieťa bude tak riešiť svoje problémy v budúcnosti. Násilie si berieme už z domu a to nikto nezmení. Neľudské, vlastne pre niektorých neetické, je konzumovanie života. Zamyslieť by sa nad tým mal každý jeden z nás, či už to mäso konzumuje alebo nie. Mnohí ľudia konzumujúci mäso sa ohradzujú tým, že mäso obsahuje všetky živiny, ktoré potrebuje naše telo a podobne, ale po pravde to tak už dávno nie je. Existujú rôzne strukovinové a iné náhrady, keď sa chce dať sa, ale o to tu nejde. Idu tu skôr o ten pôvod mäsa, ktoré každodenne konzumujeme. Treba sa skôr zamyslieť nad tým, ako tie zvieratá žijú predtým ako umrú. Ani to mäso nemôže byť dobré, ak život tých zvierat nebude dobrý. Oni kvôli našim potrebám natrieť si na chleba maslo a dať si šunku žijú v podmienkach, ktoré nie sú vhodné naozaj, ale naozaj pre nikoho. Mohla by som tu písať, ako to vyzerá v stajniach alebo tých polorozpadnutých prístreškoch, kde žijú zvieratá, ale o tom už každý z nás vie. Pointa toho celého je, že ľudia to chcú zmeniť. Áno to je pekné, ale chcú to zmeniť násilím. Zase sa opakuje to, že násilie sa rieši násilím a zase to nikde nevedie. Keby sa nad tým každý tak zamyslel, je to tak. Vegetariáni a vegáni hovoria - ako milujú zvieratá a túto zem, ale čo robia s veľkochovmi? Zorganizujú veľký protest, ktorý sa nakoniec bude musieť riešiť násilne. Prečo radšej sa nezamyslíme nad tým, ako ľahko by sa to dalo. Plno nápadov, ktoré by to riešili. Keby sme napríklad zase obnovili družstvá, ktoré predtým fungovali, ľudia sa tam starali o zvieratá s láskou. Každé mesto/dedina by mali svoje vlastné a neexistovali by žiadne veľkochovy len menšie družstvá. Ľudia by mali prácu a som si istá, že aj v dnešnej dobe by sa našiel nieкто, kto by sa zase zamestnal na družstve a staral sa o zvieratá tak, ako sa má. Nebolo by treba žiadne násilie.

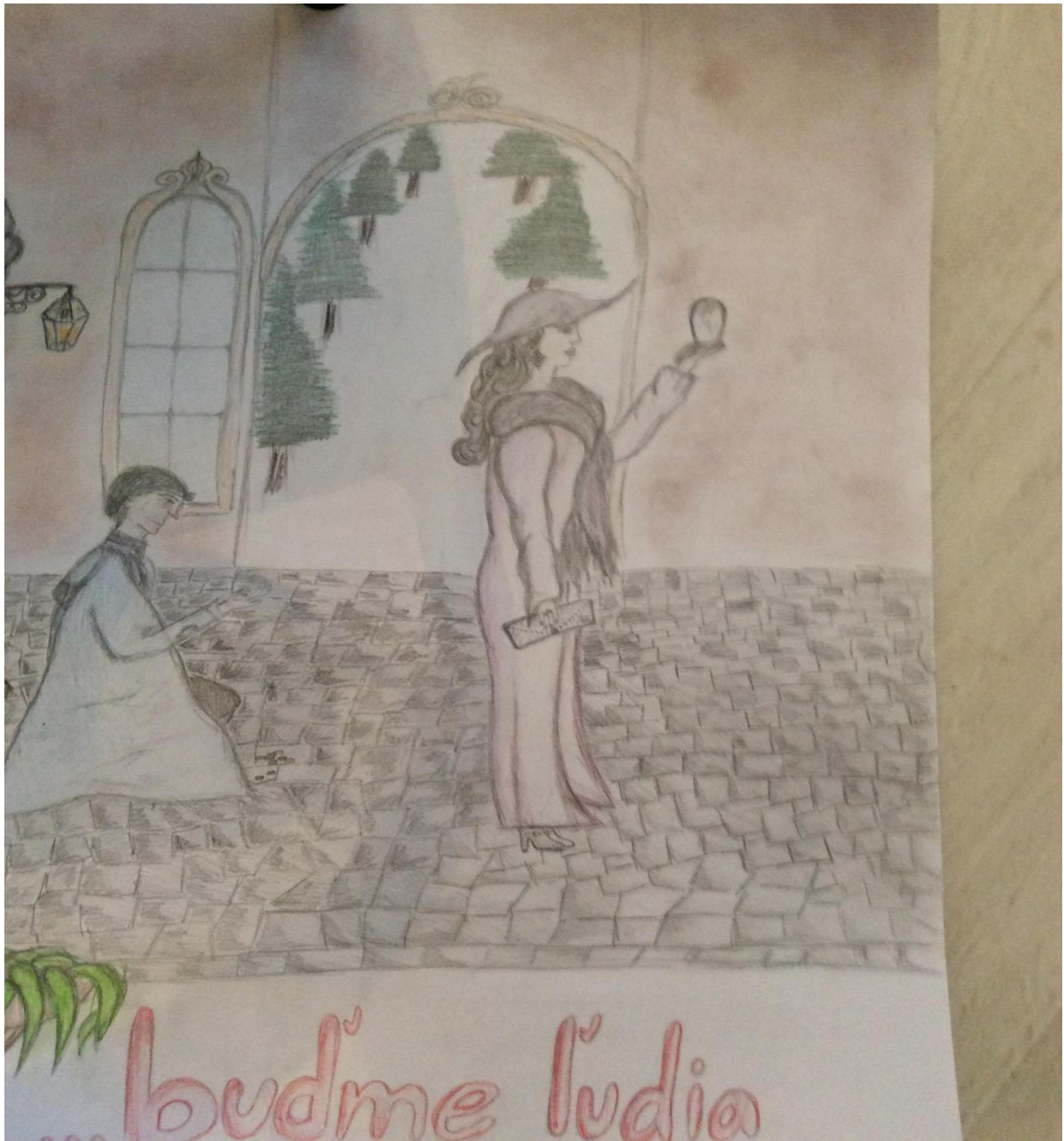
Treba si uvedomiť, že každá jedna vec, ktorá sa nám zdá neľudská, je založená na násilí alebo na to, že riešime násilie násilím. Neprichádza do úvahy, aby to takto fungovalo ďalej. Pritom stačí tak málo, stačí sa len zamyslieť nad tým, čo sa deje a prejaviť sa

nenásilnou formou. Proti násiliu sa dá bojovať aj nenásilne. Nie sme v rozprávke, kde dobro vždy porazí zlo. Žijeme v realite, kde vyhráva silnejší. Prečo sme teda dovolili, aby v našej spoločnosti bolo násilie silnejšie ako slovo? Môžeme si za to sami. Každý jeden z nás je toho súčasťou a môže za to, čo sa deje vo svete. Preto sa treba zamyslieť nad tým, kde žijeme a kde žiť chceme a treba si položiť otázku: „Prečo riešime násilie násilím?“

Viktória Kubandová 1.BZA - Stredná zdravotnícka škola Sládkovičova 36, Prešov

Koordinátor akcie: Mgr. Vladimíra Beľaková, Mgr. Monika Timková